

РЕШЕНИЕ

№ 3493

гр. София, 27.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 65 СЪСТАВ, в публично заседание на осми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ПОЛИНА ЛЮБ. АМБАРЕВА

при участието на секретаря ЗОРНИЦА ЛЮДМ. ПЕШЕВА
като разгледа докладваното от ПОЛИНА ЛЮБ. АМБАРЕВА Гражданско дело № 20231110138136 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано въз основа на искова молба, подадена от ЗЕАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“, ЕИК 000694286 против Столична Община, с която е предявен осъдителни иск с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 2 и т. 3 от Кодекса за застраховането (КЗ) вр. чл. 49 ЗЗД, вр. чл. 45 ЗЗД за заплащането на сумата от **292,52 лева**, представляваща вземане по застрахователно обезщетение за вреди от ПТП, настъпило на 23.02.2023 год., ведно със законната лихва от 07.07.2023 г. до окончателното ѝ заплащане.

Ищецът твърди, че на 23.02.2023 г., около 09:40 ч. в гр. София, при движение на ул. „Шарл Шампо“ с посока от ул. „Г. М. Димитров“ към ул. „Луи Айер“ и на кръстовището със същата е настъпило ПТП с участие на застрахован при него по застраховка „Каско Избор“ – лек автомобил марка „Ауди А6“, с рег. № СВ3567АВ, който пропаднал в препятствие на пътното платно – шахта с повреден капак. Твърди, че причина за ПТП е несигнализирана и небезопасна отводнителна шахта на пътното платно, в следствие на което са нанесени щети на автомобила. За настъпилото ПТП била образувана щета № 472722232300344 и било признато и одобрено за изплащане застрахователно обезщетение за имуществени вреди в размер на 292,52 лева, като твърди, че на 28.02.2023 г. същото било заплатено на собственика на увредения автомобил. Посочва, че отговорност за ремонта и поддръжката на пътя, където е настъпило местопроизшествието има ответникът. Твърди, че с регресна покана изх. № 1049 от 29.03.2023 г. е предявил претенция пред Столична Община за заплащане на сумата от 292,52 лева, но ответникът не е възстановил претендираната сума, поради което за ищеца възникнал правен интерес от предявяване на настоящия иск. Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на исковата молба от ответника Столична община, с който искът е оспорен като неоснователен. Счита, че не е процесуално

легитимиран с довод, че процесната шахта била собственост на „Виваком България“ ЕАД и това дружество било пасивно легитимирано да отговаря по иска. Оспорва механизма на твърдяното ПТП. Не се установявало по безспорен и несъмнен начин наличието на процесната шахта. Оспорва размерът на твърдените вреди. Прави възражение за съпричиняване, обосновано с това, че водачът на увредения автомобил е допуснал нарушение на нормата на чл. 20, ал. 2 ЗДвП, като е управлявал автомобила с несъобразена с пътните условия скорост. Ето защо моли съдът да отхвърли иска като неоснователен и недоказан, евентуално моли да бъде намален размерът на претендираното обезщетение поради съпричиняване от страна на водача на лек автомобил марка „Ауди А6“, с рег. № СВ3567АВ.

В срока по чл. 219, ал. 3 вр. ал. 1 ГПК е предявен обратен иск от Столична община срещу „Виваком България“ ЕАД за сумите, за които Столична община би била осъдена по настоящото дело, включително законната лихва и съдебните разноски. В обратната искова молба се твърди, че собственик на процесната шахта без капак е „Виваком България“ ЕАД и че дружеството следва да я поддържа в състояние, гарантиращо безопасна експлоатация, тъй като се касае за елемент от електронната съобщителна инфраструктура. Поради това Столична община счита, че ако бъде осъдена да заплати на застрахователя платеното от него застрахователно обезщетение ведно със законната лихва и съдебните разноски, ответникът по обратния иск следва да ѝ възстанови съответната сума. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът по обратния иск „Виваком България“ ЕАД е подал отговор на обратната искова молба, съдържащ и становището му като трето лице - помагач на ответника по главния иск. Оспорва главния иск, който счита за неоснователен и недоказан. Оспорва, че е установен механизма - мястото на настъпване на 2 ПТП, както и дали именно кабелната шахта е станала причина за настъпването му. В тази връзка оспорва твърденията в обратната искова молба, че шахтата е била без капак предвид последващото пропадане на автомобила с около 20 см., за което твърди, че би могло да настъпи ако шахтата е била с капак, който поради тежестта на автомобила е бил изместен от металната си рамка. В съдебно заседание представителя на „Виваком България“ ЕАД не оспорва, че шахтата на ул. Шарл Шампо е собственост на „Виваком България“ ЕАД, като деня след ПТП същата е била ремонтирана – сменен капак. Оспорва доказателствената тежест на протокола за ПТП, като твърди, че същият е издаден изцяло по твърдения на водача на застрахования при ищеца автомобил. Оспорва и правото на застрахователя да претендира застрахователно обезщетение предвид твърдения за нарушение при плащане на застрахователното обезщетение – липса на пълномощно и дали лицето е имало право да управлява процесния автомобил от собственика на същия, както и дали има право да подава заявление пред застрахователя и за претендираните имуществени претенции. Направено е възражение за съпричиняване от страна на водача на застрахования при ищеца автомобил. Моли съдът да отхвърли главния иск, евентуално за намаляване на дължимото от Столична община регресно задължение. Излага становище за неоснователност и на обратния иск, като излага твърдение, че

кабелните шахти в района са обекта на периодични огледи от негова страна, поставените капаци на шахтите отговарят на всички необходими стандарти, поради характеристиката на пътната настилка и на движението периодично се подменят с нови за осигуряване на безопасност.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира от фактическа и правна страна следното:

По главния иск:

Съобразно изложените в исковата молба фактически твърдения, правната квалификация на предявения от „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД иск е по чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вр. чл. 49 ЗЗД, доколкото деликтното вземане, в което се твърди, че се е суброгирал ищецът, е срещу Столична община „в качеството ѝ на възложител на работата - за обезщетение за причинени имуществени вреди по МПС в резултат от виновно необезопасяване и несигнализиране на препятствие на пътя.

Съгласно чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ с плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне, срещу възложителя за възложената от него на трето лице работа, при или по повод на която са възникнали вреди по чл. 49 ЗЗД. Следователно предпоставките за предвидената суброгация са: наличие на действително застрахователно правоотношение с увредения по договор за имуществено застраховане, в изпълнение на който застрахователят да е изплатил на застрахования застрахователно обезщетение във връзка с настъпването на покрит застрахователен риск и за увредения да е възникнало деликтно вземане срещу възложителя на причинителя на вредата, като последното предполага да бъде установено настъпването на описаните в исковата молба вреди в претендирания размер в резултат на ПТП, причинено от наличието на необезопасена и несигнализирана шахта с повреден капак на пътното платно на общински път, дължащо се на противоправно бездействие на лица, на които ответникът е възложил дейностите по поддържането на общинските пътища.

Наличието към процесната дата на валидна застраховка „Каско“ при ищеца за лек автомобил марка „Ауди А6“, с рег. № СВ3567АВ, се установява от двустранно подписаната застрахователна полица, в която е отразено, че застрахованият е получил, запознал се е и приема Общите условия на автомобилна застраховка „Каско Избор“.

В случая за настъпилото ПТП е съставен Протокол за ПТП № 1830232 от 23.02.2023 год., от полицейски служител, който е посетил същото. Като обстоятелства, причини и условия за ПТП е посочено, че при движението на л.а. „Ауди А6“ по ул. Шарл Шампо, с посока от ул. „акад. Г. Наджаков“, на кръстовището с ул. „Луи Айер“, превозното средство е преминало през необезопасена и несигнализирана пропаднала шахта, с повреден капак на пътното платно.

В тази връзка са и показанията на св. Б. С., който сочи, че управлявания от него лек автомобил е преминал през шахтата, която се намирала на пътното платно, по-вдясно, след края на паркираните коли, като десния ѝ капак бил с дупка в средата, имал само рамка. След

като автомобил преминал през шахтата,предната му дясна гума пропаднала ,като бронята му била легнала на асфалта,имало теч на масло.След като дошли двама полицаи,които непосредствено възприели случилото се ,с помощта на същите преместил автомобил.

Също така сочи ,че управлявал автомобила със скорост от 20км/ч ,като нямало обозначителни знаци за наличието на препятствие на пътя.

Протоколът за ПТП е официален удостоверятелен документ, обвързващ съда с материална доказателствена сила относно обстоятелствата, които са възприети от органите на МВР.Същевременно съставеният от органите на МВР протокол за ПТП подлежи на оспорване и констатациите в него могат да бъдат оборени ,като страната съществува правна възможност в рамките на спорното съдебно производство да установи или обори факта на настъпване на ПТП, както и механизма му и участниците в него, с всички доказателствени средства.

В случая извод за времето, мястото и механизма на настъпване на процесното събитие съдът прави въз основа на съвкупната преценка на Уведомлението за щета,показанията на св.С. ,които безспорно доказват мястото и механизма на настъпване на ПТП,поради което съда приема ,че доказателствената сила на Протокола за ПТП не е оборена.

Посоченият от водача механизъм се потвърждава по експертен път от заключението на съдебно-автотехническата експертиза,което е възприело механизма на ПТП,така като е изложен в протокола от 23.02.2023год.

Предвид изложеното съдът намира за установено, че процесното ПТП е настъпило в резултат от попадането на 23.02.2023 г. на лек автомобил „Ауди А6“, с рег. № СВ3567АВ в небезопасна и необозначена шахта на пътя с повреден капак, което съобразно Общите условия към застрахователния договор представлява покрит застрахователен риск.

Настъпването на вреди по автомобила и техният вид се изясняват от документите по застрахователната преписка и показанията на св.С.. Установява се, че при инцидента са увредени –облицовка предна броня,маслен картер,които съответстват на отразените видими щети в Протокол за ПТП – теч на масло.

Извод за наличието на причинно-следствена връзка между процесното застрахователно събитие и установените от застрахователя вреди съдът прави, преценявайки съвкупно показанията на св.С., Уведомлението за щета и заключението на съдебно-автотехническата експертиза, съгласно което вредите по автомобила от техническа гледна точка са следствие от реализираното на 23.02.2023 г. ПТП.

Установява се също по делото ,че процесният пътен участък представлява част от общинската пътна мрежа. Съгласно приложимата нормативна уредба Столична община в качеството си на юридическо лице е правен субект, на когото е възложено по силата на закона - чл. 31 ЗП и чл. 167, ал. 1, изр. 1 ЗДвП, задължението да осъществява дейностите по ремонт и поддръжка в изправно състояние на общинските пътища, сигнализиране за препятствията по тях, както и отстраняването на препятствията и неизправностите във

възможно най-кратък срок. Щом пътят, на който е реализираното произшествието, е общински път по смисъла на чл. 3, ал. 3 ЗП, на основание чл. 19, ал. 1, т. 2 и чл. 31 ЗП ответникът е задължен да осъществява дейностите по поддържането му, включително до извършването на ремонтните дейности да сигнализира съответната опасност на пътя с необходимите пътни знаци с оглед предупреждаване на участниците в движението съобразно чл. 13, ал. 1 ЗДвП. Общината като юридическо лице осъществява дейностите по чл. 31 ЗП и чл. 13 ЗДвП чрез своите служители или други лица, на които е възложила изпълнението. Установената в случая необезопасена и несигнализирана шахта без капак на пътното платно представлява „препятствие на пътя“ по смисъла на § 1, т. 19 ППЗДвП, тъй като нарушава целостта на пътното покритие и създава опасност за движението. Бездействието на служителите на Столична община или на други лица, на които тя е възложила изпълнението, във връзка с обозначаване на препятствието на пътя до премахването му е довело до неизпълнение от страна на възложителя на задължението по чл. 31 ЗП, чл. 13 и чл. 167, ал. 1, изр. 1 ЗДвП и се намира в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП, поради което и на основание чл. 49 ЗЗД ответникът носи гаранционно-обезпечителна отговорност за причинените при инцидента вреди. Без значение е, че шахтата, в която е попаднал управляваният от св.С. лек автомобил, е кабелна шахта - собственост на „Виваком България“ ЕАД, щом е установено, че тя се е намирала върху пътен участък - част от общинската пътна мрежа, за целостта и безопасността на който отговаря Столична община. Независимо че шахтата е част от електронната съобщителна инфраструктура, предвид нормата на чл. 167, ал. 1, изр. 1 ЗДвП за ответната община е било налице задължение регулярно да осъществява, включително и по своя инициатива, необходимите проверки за нейната безопасност, доколкото тя е разположена на пътя, и при необходимост да я сигнализира до отстраняване на неизправностите. Изпълнението на тези задължения не е ограничено само до онези части или принадлежности на улицата, които са общинска собственост, защото на общината е вменено задължението да осъществява цялостната дейност по полагането на системни грижи, поддържането в изправност и осигуряване безопасността при движение по общински път. Ето защо за уважаване на главния иск е достатъчно, че е доказано по делото допуснато нарушение от служители или други натоварени от Столична община лица на задълженията по поддържане на уличната мрежа, включително по сигнализиране за препятствия на пътя, което е причинило вреди на имущество, застраховано при ищеца по застраховка „Каско“. Бездействието на натоварените от общината лица по аргумент от чл. 45, ал. 2 ЗЗД се презюмира, че е виновно, като ответникът не е оборил законовата презумпция. Евентуално допуснати нарушения и от служители или други натоварени от собственика на кабелната шахта лица не могат да изключат отговорността на Столична община. Така е, защото съгласно чл. 53 ЗЗД, ако увреждането е причинено от неколцина, те отговарят солидарно, но ищецът сам преценява дали и към кого да насочи иска си, а в случая искът с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вр. чл. 49 ЗЗД е предявен само срещу Столична община в качеството ѝ на юридическо лице, отговарящо за поддръжката /включително сигнализирането/ на общинските пътища. По изложените съображения съдът намира, че Столична община е пасивно легитимирана по

предявения главен иск и следва да носи отговорност по реда на чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вр. чл. 49 ЗЗД независимо от това, че не е собственик на необезопасената и несигнализирана шахта с повреден капак, станала причина за настъпване на процесния инцидент.

Размерът на дължимото от ответника обезщетение следва да се определи по средни пазарни цени в страната към деня на увреждането. Съгласно заключението на съдебно-автотехническата експертиза стойността, необходима за възстановяване на л.а. „Ауди А6“, с рег. № СВ3567АВ, изчислена на база средни пазарни цени към датата на ПТП, е 689,44 лв. Следователно за увреденото лице /собственикът на застрахованото МПС/ е възникнало срещу ответника вземане по чл. 49 ЗЗД за сума в размер на 689,44 лв.

Недоказано е възражението на ответника и на третото лице - негов помагач за поведение на водача на застрахования автомобил, което да е допринесло за настъпване на процесното ПТП и на щетите по автомобила. От показанията на св.С. и Уведомлението по щета е видно, че той се е движил в процесния участък със скорост от порядъка на 20 км./ч., защото еприближавал към кръстовище,следвало е да се размине с насрещно движещ се автомобил,при което се „прибрал“ в дясно.Макар и настилка да е била мокра /зимно време/, което се установява от неговите показания , не може да се приеме, че тази скорост е била несъобразена, доколкото липсват данни по делото за причинно-следствена връзка между избраната от водача скорост на движение и настъпването на инцидента. Вместо това се доказва, че той е причинен от внезапно появилата се пред автомобила шахта с повреден капак, която по никакъв начин не може да се окачестви като препятствие на пътя, което водачът да е могъл и да е бил длъжен да предвиди, респ. да съобрази скоростта на движение на управлявания от него автомобил с това препятствие. Ето защо следва да се приеме, че единствената причина за процесното ПТП е наличието на необезопасена и необозначена шахта без капак на пътя, поради което не е налице основание по чл. 51, ал. 2 ЗЗД за редуциране на дължимото от ответника обезщетение.

В случая застрахователят по имуществена застраховка „Каско“ е встъпил в правата на увредения по силата на факта, че е платил обезщетение за причинените с деликта вреди, но само до размера на платеното, т.е. за сумата от **292,50лв.**

Следователно само до този размер той има регресно вземане срещу Столична община.

Установява се от писмените доказателства, че ищцовото дружество е изпратило регресна покана до ответника за исковата сума на 03.04.2023 г., но Столична община е отказала плащане по регресната претенция на застрахователя.

Предвид всичко изложено предявеният главен иск следва да бъде изцяло уважен, като ответникът дължи върху главницата и законната лихва, считано от 07.07.2023 г. до окончателното плащане.

По обратния иск:

Уважаването в цялост на главния иск представлява събдяване на вътрешнопроцесуалното условие за разглеждане на предявения обратен иск, който е

евентуален.

В случая претенцията на ищеца по обратния иск е с правна квалификация чл. 59, ал. 1 ЗЗД, която е предопределена от неговите твърдения, свеждащи се единствено до това, че „Виваком България“ ЕАД е собственик на процесната шахта, станала причина за увреждането на лекия автомобил, и като такъв следва да възстанови изцяло сумите, които Столична община е осъдена вместо него да заплати по главния иск. Следователно единственото основание, на което ищецът основана обратния си иск, е неоснователно обогатяване на ответното дружество за негова сметка.

Фактическият състав на неоснователното обогатяване по чл. 59, ал. 1 ЗЗД включва следните правно релевантни факти: обогатяване на ответника и обедняване на ищеца, които произтичат от един общ факт или обща група факти, и това разместване на блага да е настъпило без основание. Доказателствената тежест за установяване на първите три обстоятелства е за ищеца, а при тяхното доказване ответникът следва да установи наличието на валидно основание за имущественото разместване.

В случая следва да се приеме за доказано, че кабелната шахта, намираща се на ул. Шарл Шампо е собственост на „Виваком България“ ЕАД. Това обаче не освобождава Столична община от отговорност в качеството ѝ на собственик на пътя, върху който е разположена шахтата, за което бяха изложени подробни съображения при разглеждането на главния иск. Освен това с оглед установената в чл. 53 ЗЗД солидарна отговорност на причинителите на вредата всеки от тях отговаря към увреденото лице за всички причинени от деликта вреди в пълния им размер. Следователно по главния иск Столична община е осъдена да изпълни свое /а не чуждо/ задължение към застрахователя по имуществена застраховка „Каско“ на увреденото лице. При това положение липсва обедняване на ищеца по обратния иск като елемент от фактическия състав по чл. 59, ал. 1 ЗЗД.

На следващо място, разпоредбата на чл. 59, ал. 2 ЗЗД предвижда, че правото да се иска от обогатилия се да върне това, с което се е обогатил без основание за сметка на друго, възниква за обеднелия само тогава, когато няма друг иск, с който същият може да се защити, т.е. искът по чл. 59, ал. 1 ЗЗД има субсидиарен характер. В случая Столична община разполага с друг иск, защото обстоятелството, че „Виваком България“ ЕАД е собственик на неизправната кабелна шахта, би могло да се преценява на плоскостта на чл. 53 ЗЗД, респ. Столична община би могла да има към него претенция с правно основание чл. 127 ЗЗД. Такава обаче по делото не е предявена - в обратната искова молба липсват твърдения за релевантните за такъв иск факти, вместо което се иска пълно възстановяване от „Виваком България“ ЕАД на сумата, която Столична община е осъдена да плати по регресната претенция на застрахователя, при твърдения, че като собственик на кабелната шахта дружеството носи пълната отговорност за причинени от нейната неизправност вреди. Ето защо и в съответствие с разпоредбата на чл. 6, ал. 2 ГПК съдът не следва да разглежда иск, който не е предявен. Същевременно наличието на друг път за защита изключва основателността на иска по чл. 59, ал. 1 ЗЗД.

По изложените съображения предявеният обратен иск следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК Столична община дължи на ищеца по главния иск сторените от него разноси в общ размер на 880 лв., включващи: 50 лв. - държавна такса; 50 лв. - депозит за свидетел; 300 лв. - депозит за вещо лице; 480 лв. - заплатено адвокатско възнаграждение с вкл. ДДС. Възражението на третото лице - помагач на ответника за намаляване на дължимите на застрахователя разноси за адвокатски хонорар до минимума не следва да бъде обсъждано, защото на основание чл. 78, ал. 1 ГПК и по аргумент от противното от чл. 78, ал. 10 ГПК тези разноси следва да се възложат на ответника по главния иск, респ. той е страната, която може да прави възражение с правно основание чл. 78, ал. 5 ГПК, но в случая такова възражение не е релевирано от Столична община. Освен това адвокатското възнаграждение е в минимален размер като е начислен и ДДС.

На основание чл. 78, ал. 3 вр. ал. 8 ГПК Столична община дължи на ответника по обратния иск сумата от 100 лв. - юрисконсултско възнаграждение за защита по обратния иск.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична община, с адрес: гр. София, ул. „Московска“ № 33, да заплати на ЗЕАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“, ЕИК 000694286, със седалище и адрес на управление в гр. София, пл. „Позитано“ № 5, на основание чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вр. чл. 49 ЗЗД сумата от сумата от **292,52 лева**, представляваща регресно вземане за платено застрахователно обезщетение за вреди от ПТП, настъпило на 23.02.2023 год., ведно със законната лихва от 07.07.2023 г. до окончателното ѝ заплащане, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **880 лв.** - разноси по делото.

ОТХВЪРЛЯ предявения на основание чл. 219, ал. 3 ГПК от Столична община, с адрес: гр. София, ул. „Московска“ № 33, срещу „Виваком България“ ЕАД, ЕИК 831642181, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Цариградско шосе“ № 115и, обратен иск с правно основание чл. 59, ал. 1 ЗЗД за сумата от **292,52 лв.**, ведно със законната лихва от 14.09.2023 г. до окончателното плащане, и за разноските по главния иск в размер на **880 лв.**

ОСЪЖДА Столична община, с адрес: гр. София, ул. „Московска“ № 33, да заплати на „Виваком България“ ЕАД, ЕИК 831642181, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Цариградско шосе“ № 115и, на основание чл. 78, ал. 3 вр. ал. 8 ГПК сумата от **100 лв.** - юрисконсултско възнаграждение за защита по обратния иск.

Решението е постановено при участието на „Виваком България“ ЕАД в качеството му на трето лице - помагач на ответника по главния иск.

Решението подлежи на обжалване пред СГС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____